

POSTANOWIENIE

Dnia 11 kwietnia 2022 roku

Sąd Rejonowy w Wieliczce II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: Asesor sądowy Teresa Selecka

Protokolant: protokolant sądowy Paulina Juda

bez udziału oskarżyciela publicznego

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 11 kwietnia 2022 roku w Wieliczce

w sprawie przeciwko **Bartłomiejowi Krzychowi**

obwinionemu o wykroczenie art. 72 ustawy z dnia 15 września 2000 roku o referendum lokalnym

z urzędu

w przedmiocie umorzenia postępowania

na podstawie art. 62 § 2 w zw. z art. 5 § 1 pkt 2 k.p.w. oraz art. 119 § 2 pkt 1 k.p.w.

postanawia:

1. umorzyć postępowanie przeciwko **Bartłomiejowi Krzychowi (Krzych)**,

, o czyn z art. 72 ustawy z dnia 15 września 2000 roku o referendum lokalnym polegający na tym, że będąc pełnomocnikiem inicjatora referendum w sprawie odwołania Burmistrza Miasta i Gminy Wieliczka, nie dopełnił obowiązku sporządzenia i przedłożenia Komisarzowi Wyborczemu w Krakowie II sprawozdania z dochodów i wydatków, związanych z referendum wynikającego z art. 44 ust. 1 w zw. art. 45 ustawy o referendum lokalnym w terminie do 8 czerwca 2021 roku;

2. stwierdzić, iż koszty postępowania ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Zgodnie z dyspozycją art. 60 § 1 k.p.w., w razie stwierdzenia okoliczności wyłączających postępowanie (pkt 3), kieruje się sprawę na posiedzenie Sądu, celem wydania

stosownych decyzji procesowych. Z treści właśnie pkt. 3 cytowanego przepisu wynika, że do takich sytuacji należy stwierdzenie przed rozprawą zaistnienia w sprawie okoliczności wyłączających postępowanie. Ujemne przesłanki procesowe, powodujące, że postępowania się nie wszczyna, a wszczęte umarza, zostały natomiast określone w art. 5 k.p.w. Z treści art. 5 § 1 pkt 2 k.p.w. wynika, że ujemną przesłanką jest sytuacja polegająca na tym, że czyn nie zawiera znamion wykroczenia.

Sąd zważył, co następuje:

Postępowanie w niniejszej sprawie podlegało umorzeniu.

Obwiniony Bartłomiej Krzych stanął pod zarzutem popełnienia wyżej opisanego wykroczenia z art. 72 ustawy z dnia 15 września 2000 roku o referendum lokalnym.

Do znamion wykroczenia z art. 72 ustawy z dnia 15 września 2000 roku o referendum lokalnym należy brak złożenia sprawozdania finansowego przez pełnomocnika inicjatora referendum. Sprawozdanie takie ma zostać złożone komisarzowi wyborczemu w przypadku referendum w sprawie odwołania organu samorządowego albo organowi wykonawczemu właściwej jednostki samorządowej w pozostałych przypadkach, w terminie 3 miesięcy od dnia przeprowadzenia takiego referendum.

Można więc stwierdzić, że wykroczenie to obejmuje różne sytuacje. Pierwszą z nich jest nieterminowe złożenie takiego sprawozdania, bez względu oczywiście na czas takiego spóźnienia. Drugim zaś jest zupełne niezrealizowanie takiego obowiązku, czyli niezłożenie sprawozdania w ogóle. (*Uziębło Piotr Jerzy, Ustawa o referendum lokalnym, Komentarz, Oficyna 2007, art. 72, teza 1*)

Bartłomiej Krzych został obwiniony o to, że będąc pełnomocnikiem inicjatora referendum w sprawie odwołania Burmistrza Miasta i Gminy Wieliczka, nie dopełnił obowiązku sporządzenia i przedłożenia Komisarzowi Wyborczemu w Krakowie II sprawozdania z dochodów i wydatków, związanych z referendum.

W pierwszej kolejności podnieść należy, że na gruncie ustawy z dnia 15 września 2000 roku o referendum lokalnym w doktrynie podkreśla się o konieczności składania sprawozdania finansowego o którym mowa w art. 44 tejże ustawy, także przez inicjatora, któremu nie udało się skutecznie doprowadzić do przeprowadzenia referendum lokalnego. (*Uziębło Piotr Jerzy, Ustawa (...), art. 44, teza 3*).

Wskazać należy jednakowoż, iż zgodnie z treścią 44 ust. 1 komentowanej ustawy termin na złożenie takowego sprawozdania musi być liczony od czasu, w którym wniosek ten został odrzucony.

Przenosząc powyższe na grunt analizowanej sprawy należy wskazać, że Sąd stoi na stanowisku, iż na gruncie obecnego brzmienia ustawy z dnia 15 września 2000 roku o referendum lokalnym **nie ma możliwości określenia terminu złożenia sprawozdania przez inicjatora, który w ogóle nie wniósł wniosku o przeprowadzenie referendum, z uwagi na brak terminu na jego wniesienie** (*podkr. własne Sądu*). Dlatego też również nie ma możliwości żądania od niego złożenia sprawozdania, o którym mowa powyżej.

Przypomnieć należy, że zgodnie z art. 1 § 1 k.w. *odpowiedzialności za wykroczenie podlega ten tylko kto popełnia czyn społecznie szkodliwy zabroniony przez ustawą obowiązującą w czasie jego popełnienia*.

Podkreślić wobec tego należy, że żaden akt prawny rangi ustawowej, w tym ustawa z dnia 15 września 2000 roku o referendum lokalnym, nie nakłada na pełnomocnika inicjatora referendum, któremu nie udało się skutecznie doprowadzić do przeprowadzenia referendum lokalnego, obowiązku złożenia sprawozdania finansowego w terminie 3 miesięcy od upływu 60 - dniowego terminu na zbieranie podpisów mieszkańców. W konsekwencji więc, żadna ustawa nie penalizuje niewykonania powyższego obowiązku pod groźbą kary aresztu, ograniczenia wolności, grzywny lub nagany.

Podnieść należy przy tym, że ustawodawca w art. 68-74 ustawy z dnia 15 września 2000 roku o referendum lokalnym penalizuje naruszenie enumeratywnie wymienionych w jej treści obowiązków związanych z przeprowadzeniem referendum lokalnego.

Wskazywany przez komisarza wyborczego obowiązek pełnomocnika inicjatora referendum złożenia sprawozdania finansowego w terminie 3 miesięcy od upływu 60 - dniowego terminu na zbieranie podpisów mieszkańców nie jest wymieniony w treści ustawy o referendum lokalnym, a w konsekwencji czego nie jest objęty wskazanym zakresem penalizacji przez art. 68-74 tejże ustawy.

Sąd nie znajduje w świetle tych rozważań żadnego uzasadnienia dla przyjęcia odpowiedzialności Bartłomieja Krzycha za popełnienie zarzucanego mu wykroczenia.

Za źródło obowiązku ustawowego obwinionego Bartłomieja Krzycha nie może być uznany art. 161 § 1 kodeksu wyborczego, zgodnie z którym *Państwowa Komisja Wyborcza wydaje wytyczne wiążące komisarzy wyborczych, urzędników wyborczych i komisje wyborcze niższego stopnia oraz wyjaśnienia dla organów administracji rządowej i organów jednostek samorządu terytorialnego, a także podległych im jednostek organizacyjnych wykonujących zadania związane z przeprowadzeniem wyborów, jak i dla komitetów wyborczych oraz nadawców radiowych i telewizyjnych.*

Bezspornym jest bowiem, iż nie jest dopuszczalnym przyjęcie, iż Bartłomiej Krzych wypełnił ustawowe znamiona art. 44 w zw. z art. 45 ustawy z dnia 15 września 2000 roku o referendum lokalnym, jedynie na podstawie stwierdzenia, iż takową interpretację, przedmiotowego przepisu przyjęła Państwowa Komisja Wyborcza. Takie stanowisko byłoby niedopuszczalne.

Podnieść należy jednocześnie, że zgodnie z treścią art. 45 ustawy z dnia 15 września 2000 roku o referendum lokalnym sprawozdanie finansowe, o którym mowa w art. 44 ust. 1, referendum w sprawie odwołania organu jednostki samorządu terytorialnego pełnomocnik inicjatora referendum składa komisarzowi wyborczemu, który zarządził przeprowadzenie referendum. Natomiast w sytuacji, gdy komisarz wyborczy nie zarządził przeprowadzenia referendum ustawa ta nie wskazuje organu, któremu pełnomocnik inicjatora referendum ma złożyć sprawozdanie finansowe.

Nie można bowiem w tym zakresie domniemywać kompetencji komisarza wyborczego, którego właściwość terytorialna na obszarze danego powiatu została ustalona na podstawie uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 5 lutego 2018 r. w sprawie określenia właściwości terytorialnej i rzeczowej komisarzy wyborczych oraz ich siedzib, a także trybu pracy komisarzy wyborczych.

Resumując, skoro więc zachowanie obwinionego nie wyczerpało znamion wykroczenia, uznać należało, że w rozpatrywanym przypadku zaistniała negatywna przesłanka procesowa, o której mowa w art. 5 § 1 pkt 2 k.p.w., co skutkowało umorzeniem postępowania w tym zakresie.

Sąd jedynie na marginesie wskazuje, iż z bezspornego faktu istnienia niespójności całego modelu sprawozdawczości finansowej związanej z przeprowadzeniem referendum

lokalnym, nie można usuwać poprzez nieuprawnioną interpretację przepisów ustawy z dnia 15 września 2000 roku o referendum lokalnym.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak na wstępie na podstawie powołanych przepisów.

O kosztach rozstrzygnięto na podstawie art. 119 § 1 pkt 2 k.p.w., zgodnie z którym, w razie umorzenia postępowania z oskarżenia publicznego, koszty postępowania ponosi Skarb Państwa.